

THeutobocus rex fuit Theutonū & Ambro-
num, Anno mundi millesimo octingentesi-
mo quadragesimo, atque ante Christum centesi-
mo tricesimo. Erat homo eximiae magnitudinis,
qui quaternos ac senos equos transcendere erat
solitus. Cum autem eo tempore Cymbri, qui & i-
psi Germaniae incolae erant, magno omnium gen-
tium, praesertim Romanorum terrore, Galliam, I-
taliā, & Hispaniam popularētur, atq; meliorem
terrae habitationem quærerent, Theutobocus in-
structissimis Teutonum copijs sese illis cōiunxit.
Itaque factum ut in Gallia omnia longè lateq; de-
uastarint, atq; in Italiā penetrare studuerint. Id

cum Romani percepissent, statim ipsorum conatibus obuiam ire censuerunt.
Propterea C. Manlius & Q. Seruilius maximo exercitu circa Rhodanum eos
aggressi, praelium inferunt. Verū tum uirtus Germanorum mirū in modum
enituit. cum enim aperto Marte res gereretur, atq; omni dolo seposito, uir ui-
ro congredederetur, Romani ingenti praelio à Germanis superati sunt. Nam ex
Romanorum exercitu octoginta millia militum, atq; quadraginta millia Ca-
lonum & Lixarum caesa, id quod antea Romanis nunquam cōtigerat. Nullo
enim unquam praelio tanta uis hominum à Romanis desiderata fuēre. Propte-
rea Capioni plebiscito Imperium abrogatum atq; eius bona publicata sunt,
id quod post Tarquinium nulli acciderat. Eius autem uictoriae laus (Plutar-
cho teste) penes Theutobocum & Ambrones fuit. Ea uictoria parta Cymbri
& Teutones, infelici consilio usi, suas copias diuiserunt, atq; bipertito Italiā
ingredi statuerunt. Propterea Cymbri impetu auersi, Noricos petunt, ibidem
alpes superaturi. at Teutones in Romanorum conspectu magnam planitiem
occupant, atq; Mariū Romanorum consulem maximum exercitum secum
habentem, ad praeliū irritant. Verū is sese intra uallum tenebat, occasionem
aliquam commodam expectans.